

ПЕРСПЕКТИВИ СЕКТОРАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЩОДО ВЗАЄМОДІЇ З ЄС

Ратифікувавши Угоду про асоціацію з ЄС, Україна перейшла до складного процесу імплементації вітчизняного законодавства європейським стандартам. Така взаємодія започаткувала позитивні зрушення секторального розвитку, оскільки вже у 2021 році ЄС виступив найбільшим торгівельним партнером України із часткою загального торгівельного обігу більше 40%. Слід зазначити, що умови Угоди також сприяли структурні деформації секторів економіки, оскільки впроваджувались неоднорідні правові та економічні засади товарообміну сільськогосподарських виробників, преференція промислових товарів із невисоким рівнем технологічності, обмеження на податкові пільги судо-, ракето-, літакобудування тощо [1].

Враховуючи, що положення Угоди мають бути виконанні не пізніше 2025 року, починаючи із 2020 року Україна проводить низку заходів секторального та галузевого спрямування відповідно умовам АСАА щодо інтеграції промислового ринку, котрі спочатку мають охопити декілька секторів, а потенційно залучити і всі 27 за видами економічної діяльності [2]. Перспективними в цьому напрямі визначають три сектори виробництва: низьковольтне електрообладнання, електромагнітна сумісність обладнання та машини, відповідно до яких, визначення еквівалентності систем технічного регулювання та оцінювання якості спростить систему сертифікації вже починаючи із 2023 року.

На посилення секторального розвитку можна сподіватись у зв'язку із отриманням Україною статусу країни-кандидата ЄС 23 червня 2022 року. Вже на початку червня 2022 року ЄС скасував на рік мита і квоти, які підпадають під умови Угоди про асоціацію та бар'єри на транспортні перевезення, зокрема: мита для промислової продукції, вхідні ціни на фрукти та овочі, тарифні квоти на продукцію сільського господарства, антидемпінгові мита та глобальні захисні заходи на вітчизняні імпортовані товари.

Інтеграційні спрямування України можуть вплинути на секторальну структуру як України так і підвищити рівень конкретності в ЄС. За результатами опитування 46% вітчизняних компаній вважають, що здатні конкурувати на ринках ЄС, а 37% вважають, що це складно, але можливо [3].

Для подальшого секторального розвитку, експерти наголошують на необхідності визнання систем еквівалентного захисту товарів сільського господарства, створення єдиного транзитного простору, легітимізації електронних послуг.

Якщо процедури імплементації законодавства будуть Україною здійснюватися відповідно встановлених вимог, то можна очікувати секторальні зміни на тлі фінансової підтримки фермерських господарств, спрощення процедур торгівлі із різними країнами-членами ЄС, надання доступу до ринку із споживчою ємністю 450 мільйонів. Але такі перспективи не можуть бути для України сьогоденними, оскільки статус члена-кандидата і фактичне членство може мати часовий лаг декілька років, зокрема найкоротший період зазначають для Хорватії, що тривав 9 років, а для Туреччини він становить 23 роки і ще не набув свого завершення.

Перелік посилань:

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 № 167 – VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення. 14.11.22).
2. Угода АСАА: інтеграція України до ринку промислових товарів ЄС. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/> (дата звернення 14.11.2022).
3. Тренди та аналітика. URL: <https://hub.kyivstar.ua> (дата звернення 14.11.2022).